RIKTLINJER

Riktlinjer för redovisning av investeringar

Fastställd av regionstyrelsen
Framtagen av ledningskontoret
Datum 2016-06-16
Ärendenr RS 2016/351
Reviderad 2024-06-14
Version 3.4

Region Gotland
Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498 26 90 00
E-post regiongotland@gotland.se
Org nr 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

Innehåll

1. Inledning 3

2. Definitioner 3

2.1 Investering och anläggningstillgång 3
2.2 Anskaffningsvärde 3
2.3 Inventarier 5
2.4 Komponentredovisning 5
2.5 Reparationer och underhåll 6
2.6 Tillkommande utgifter 6
2.7 IT-investeringar 6
2.8 Exploateringsredovisning 7
2.9 Budget 7

3. Utbetalningsplan 7

4. Klassificering av anläggningstillgångar 7

4.1 Investeringar i immateriella anläggningstillgångar 7
4.2 Investeringar i materiella anläggningstillgångar 7

5. Avskrivningar och internränta 8

5.1 Avskrivningar 8
5.2 Omprövning av nyttjandeperiod 10
5.3 Internränta 10

6. Redovisningsrutiner 10

6.1 Investeringsredovisning 10
6.2 Aktivering och ianspråktagande 11

7. Investeringsbidrag 11

8. Försäkrings- och skadeståndsersättning 12

9. Utrangering av anläggningstillgång 12

10. Nedskrivning av anläggningstillgång 12

11. Leasing 13

12. Försäljning av anläggningstillgång 13

13. Slutredovisning 14

1. Inledning

Dessa riktlinjer avser investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar. Finansiella anläggningstillgångar behandlas inte i detta dokument.

Riktlinjerna utgår från lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed för kommuner och regioner.

Syftet med riktlinjerna är att skapa en enhetlig tillämpning av gällande regler för redovisning av investeringar.

Ansvaret för en korrekt redovisning av investeringar ligger på beslutsattestant.

2. Definitioner

2.1 Investering och anläggningstillgång

En investering är en anskaffning (inköp eller uppförande) av en materiell eller immateriell anläggningstillgång.

Med materiell anläggningstillgång avses en fysisk tillgång som regionen har kontroll över och som ger ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden. Exempel på materiella anläggningstillgångar är fastigheter, tekniska anläggningar, maskiner och inventarier.

Med immateriella anläggningar avses identifierbara icke fysiska tillgångar. En immateriell tillgång är en resurs över vilken regionen har kontroll vilket innebär förmåga att säkerställa att framtida ekonomiska fördelar kommer regionen till del. Exempel på immateriella anläggningstillgångar är licenser i IT-system[1].

För att ett inköp ska klassificeras som investering krävs att följande tre kriterier är uppfyllda:

1. Anläggningstillgången är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.
2. Anläggningstillgången ska ha en bedömd livslängd på minst tre år
3. Värdet på anläggningstillgången är minst ett prisbasbelopp.

Vid inköp av en tillgång som inte uppfyller kriterierna för att vara en investering skall inköpet istället redovisas som en driftkostnad.

2.2 Anskaffningsvärde

Anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång utgörs av inköpspris och kostnader för att få tillgången på plats och i skick för att nyttjas för sitt ändamål.

De utgifter som ingår i anskaffningsvärdet ska vara direkt hänförliga, eller ha en nära anknytning till förvärvet eller tillverkningen av tillgången samt bidra till tillgångens framtida värde och/eller servicepotential. Det innebär att tillgången ska bidra direkt eller indirekt till att skapa intäkter eller kostnadsbesparingar eller bidra till att fastlagda mål kan uppnås.

[1] För IT-investeringar gäller särskilda regler se avsnittet IT-investeringar

Exempel på vad som förutom inköpspriset ska ingå i anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång är utgifter för:

- iordningställande av plats eller område för installation,
- leverans och hantering,
- installation,
- konsulttjänster såsom arkitekt-, ingenjör- och juristtjänster,
- lagfart
- framtagande av bygglovshandlingar (ej utgifter kopplade till myndighetsutövning i den egna kommunen)
- återställningsutgifter som uppfyller kriterierna för avsättning

Juristtjänster i samband med tvist med leverantör ska redovisas som driftkostnad.

Löner för personal som arbetar med att utveckla eller iordningställa anläggningstillgångar ska tas med i anskaffningsvärdet. Endast löneutgifter för den nedlagda arbetstiden får tas med, vilket kräver att tidredovisning sker och används som grund för aktivering. I löneutgift ingår även sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.

Utgifter för projektering ska räknas in i anskaffningsvärdet. Om bedömning görs att projektet inte kommer att genomföras ska projekteringsutgifterna redovisas som en driftkostnad. Utgifter för översikts- och detaljplan, bygglovsavgifter samt förstudier ska inte ingå i anskaffningsvärdet utan redovisas som driftkostnader löpande.

Administrationskostnader och andra allmänna omkostnader ska inte ingå i anskaffningsvärdet om de inte är direkt hänförbara till anskaffningen. Kostnader för utbildning, resor och hotell ska i normalfallet redovisas som driftkostnad.

Onormala utgifter i samband med uppförandet av en tillgång i egen regi ska inte ingå i tillgångens anskaffningsvärde. Inte heller utgifter som uppenbart hade kunnat undvikas ska ingå i anskaffningsvärdet. Sådana utgifter redovisas i stället som driftkostnader.

Utgifter för rivning, sanering och utrangering
I samband med om-, ny- och tillbyggnad av byggnader och tekniska anläggningar uppstår ibland utgifter för rivning, sanering och utrangering. Om dessa utgifter avser egna tillgångar som använts i den egna verksamheten ska utgifterna redovisas som driftkostnad.

Iordningsställande av plats kan omfattas av utgifter för rivning och miljösanering exempelvis om mark förvärvas till ett lägre pris än normalt marknadspris på grund av att man samtidigt övertar ansvar för rivning eller miljösanering. Åtgärderna kan då redovisas som investeringsutgift med det belopp som motsvarar prisskillnaden.

Evakueringslokaler i samband med om- och tillbyggnad
Kostnader för evakueringslokaler i samband med om- och tillbyggnad av lokaler ska redovisas som en driftkostnad.

Förvärv genom gåva, byte eller motsvarande
Tillgångar som tagits emot utan ersättning, eller till en ersättning som väsentligt understiger tillgångarnas verkliga värde, ska redovisas till det verkliga värdet vid förvärvstidpunkten.

Immateriella tillgångar
När det gäller anskaffningsvärde för immateriella tillgångar är reglerna mer strikta för vad som kan ingå i anskaffningsvärdet. Immateriella anläggningstillgångar i Region Gotland utgörs i huvudsak av programvarulicenser i samband med anskaffning av IT-system[2]. Mjukvara eller applikationer som tillhandahålls i form av en tjänst som drivs och ägs av leverantören av mjukvaran är inte en immateriell tillgång utan ska redovisas som driftkostnad.

2.3 Inventarier

Vid en anskaffning av flera inventarier med ett naturligt samband, skall anskaffningsvärdet avse det samlade anskaffningsvärdet, t.ex. när flera leverantörer anlitas för inköp vid möblering av ett kontorsrum, betraktas samtliga inköp sammantagna som en anskaffning. Ett annat exempel är förstagångsinköp av inventarier till en ny eller utvidgad anläggning. Alla inventarier med en livslängd över tre år betraktas då som en investering även om varje enskild inventarie kostar mindre än ett prisbasbelopp .

Utbyte av inventarier
Löpande utbyte av inventarier ska kostnadsföras om beloppet understiger ett prisbasbelopp. Uppgår beloppet till minst ett prisbasbelopp och nyttjandeperioden överstiger 3 år redovisas utbytet som en investering.

Inventarielista
Endast investeringar med ett kvarvarande bokfört värde redovisas i ekonomisystemets anläggningsreskontra men anläggningsreskontran är inte en komplett förteckning av inventarier. För att tillgodose en god intern kontroll ska verksamhetsansvarig chef på arbetsplatsen föra en förteckning över stöldbegärlig utrustning. Listan ska uppdateras löpande och förvaras på betryggande sätt. Alla inventarier som klassas som stöldbegärliga ska märkas t.ex. mobiltelefoner och surfplattor.

Datorer stöldmärks av IT-avdelningen på regionstyrelseförvaltningen som också har register över dessa.

2.4 Komponentredovisning

Materiella anläggningstillgångar som består av olika delar med betydande värde och där delarnas livslängd avsevärt skiljer sig åt ska komponentredovisas. Det innebär att anläggningstillgångens olika delar redovisas som separata enheter med olika avskrivningstid. Exempel på tillgångar som ska komponentredovisas är byggnader och större tekniska anläggningar såsom vatten- och avloppsanläggningar samt hamnar.

Mer detaljerad information finns i riktlinjerna för komponentredovisning av materiella anläggningstillgångar som finns tillgängliga på intranätets ekonomisida.

[2] För IT-investeringar gäller särskilda regler, se avsnittet IT-investeringar

2.5 Reparationer och underhåll

Utgifter för reparation och underhåll av en materiell anläggningstillgång som syftar till att behålla tillgångens egenskaper ska redovisas som en driftkostnad den period de uppkommer.

För anläggningstillgångar som komponentredovisas ska underhåll istället redovisas som en investeringsutgift. Eventuellt kvarvarande redovisat värde för den ersatta komponenten ska utrangeras och redovisas som en driftkostnad.

2.6 Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för befintlig materiell anläggningstillgång ska läggas till anskaffningsvärdet om det förbättrar tillgångens prestanda och/eller servicepotential jämfört med anskaffningstillfället. Exempel på tillkommande utgifter är om- och tillbyggnad av fastighet.

Alla andra tillkommande utgifter ska redovisas som driftkostnader i den period då de uppkommer.

2.7 IT-investeringar

IT- investeringar kan bestå av flera olika delar såsom hårdvara, programvara, konsultinsatser, egen arbetstid och utbildning av användare mm. De olika typerna av utgifter som uppstår vid IT-investeringar innebär att de måste redovisas på olika sätt, en del kan redovisas som investering medan andra delar ska redovisas som driftkostnader.

Investeringar i programvara/system ska redovisas som en immateriell anläggningstillgång medan investering i hårdvara ska redovisas som materiell anläggningstillgång. Vissa utgifter t.ex. utbildning ska redovisas som driftkostnad.

Redovisningskraven för immateriella tillgångar är högre än för materiella tillgångar. Likaså är avskrivningstiden kortare, högst 5 år. Om nyttjandeperioden på goda grunder bedöms vara längre kan en längre avskrivningstid accepteras. Samråd med finans- och redovisningschef ska ske i sådana fall.

För att få redovisa utgifter i ett IT-projekt som investering krävs att man kan visa att den immateriella tillgången kommer att ge direkta ekonomiska fördelar i form av lägre kostnader eller högre intäkter.

Interna kostnader i samband med ett IT-investeringsprojekt ska som regel redovisas som driftkostnader och inte som investering. IT-projekt ska budgeteras med både investeringsmedel och driftmedel, så att egen personal i hög utsträckning kan redovisas på driftprojekt.

Argument kan finnas för att projektledarens direkta tid kan redovisas som investeringsutgift på investeringsprojektet. Intern tid som läggs på administration av projektet, utbildning av användare, systemförvaltning skall redovisas som en driftkostnad och inte investering. Utgifter för interna IT-konsulter kan redovisas som investering om de avser åtgärder för att få IT-systemet på plats/ driftsätta det. Intern konsulttid för utbildning ska redovisas som driftkostnad.

2.8 Exploateringsredovisning

Med exploatering avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningsställa råmark för att kunna bygga bostäder, lokaler för handel, kontor, industrier och verksamhetslokaler. I markexploateringsverksamheten ingår även att bygga och iordningsställa kompletterande gemensamma anordningar som gator, gång- och cykelvägar, grönområden, vatten- och avloppssystem (VA) samt elanläggningar.

Exploateringsredovisning innebär att den mark som exploaterats för att säljas ska redovisas som omsättningstillgång. Gator, gång- och cykelvägar, grönområden, VA-anläggningar m.m. som regionen inte säljer ska däremot redovisas som anläggningstillgångar.

Särskilda riktlinjer för redovisning och budgetering av markexploatering har tagits fram där mer detaljerad information finns. Riktlinjerna finns tillgängliga på intranätet.

2.9 Budget

Regler för budgetering av investeringsutgifter finns i regionens policy för ekonomistyrning, anvisningar för mål och budget samt särskilda anvisningar för kompletteringsbudget.

3. Utbetalningsplan

För bygg- eller anläggningsprojekt med en total investeringsbudget över 10 mnkr ska en utbetalningsplan upprättas. Utbetalningsplanen ska visa utbetalningar per projekt och månad under projekttiden för projekt som beviljats igångsättningstillstånd. Utbetalningsplanen uppdateras och skickas till ekonomidirektör samt finans- och redovisningschef i samband delårsrapport 1 och 2 samt årsbokslut.

4. Klassificering av anläggningstillgångar

4.1 Investeringar i immateriella anläggningstillgångar

Investeringar i immateriella anläggningstillgångar redovisas endast i kontogrupp 101.

Konto	Benämning	Beskrivning
101	Immateriella anläggningstill-gångar	På kontot redovisas utgifter för programvaruli-censer, upphovsrättigheter, hyresrättigheter, servitut och andra typer av rättigheter.

4.2 Investeringar i materiella anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna delas in följande grupper:

1. Mark, byggnader och tekniska anläggningar
2. Maskiner och inventarier

Mark, byggnader och tekniska anläggningar underindelas i följande kontogrupper:

Konto	Benämning	Beskrivning
111	Markreserv	På kontot redovisas anskaffningsvärdet för regionens markreserv inklusive bebyggda fastigheter och saneringsfastigheter av enklare typ.
112	Verksamhetsfastigheter	Med verksamhetsfastigheter avses anläggningar där regionen bedriver annan service än affärsverksamhet, till exempel förvaltningshus, sjukhus, skolor, förskolor, äldreboenden, fritidsanläggningar.
113	Fastigheter för affärsverksamhet	Med affärsverksamhet avses anläggningar som vattenverk, renhållningsverk, fjärrvärmeverk, elverk, hamnar med mera.
114	Publika fastigheter	Med publika fastigheter avses anläggningar för allmänt offentligt bruk som gator, vägar och parker.
Konto	**Benämning**	**Beskrivning**
115	Fastighet annan verksamhet	På detta konto redovisas anskaffningsvärdet för fastigheter som i första hand inte riktar sig till regionens egen verksamhet till exempel hyresfastigheter, industrifastigheter, tomträttsmark och skogsmark.

Maskiner och inventarier underindelas i följande grupper:

Konto	Benämning	Beskrivning
121	Maskiner	På kontot redovisas anskaffningsvärdet för arbetsmaskiner och större specialverktyg, exempelvis väghyvlar, grävmaskiner, svetsaggregat, maskiner för kök och tvätt med mera.
122	Inventarier	Med inventarier avses icke fast utrustning annan än maskiner, exempelvis möbler och övrig lokalutrustning.
124	Bilar och andra transportmedel	På konto redovisas anskaffningsvärdet för motordrivna fordon exempelvis personbilar, lastbilar, sopmaskiner.
128	Konst	På kontot redovisas inventarier som utgörs av konstföremål som tavlor, skulpturer och dylikt
129	Övriga maskiner och inventarier	På detta konto redovisas andra maskiner och inventarier än de som omfattas av konto 121–128.

5. Avskrivningar och internränta

5.1 Avskrivningar

Avskrivningar används i redovisningen för att fördela investeringsutgiften för en tillgång över tillgångens nyttjandeperiod. Syftet är att ge en rättvisande bild av förbrukningen/värdeminskningen av tillgången för respektive redovisningsperiod. Avskrivningarna kostnadsförs i de verksamheter som nyttjar anläggningstillgången.

Nyttjandeperioden utgör grunden för bedömningen om avskrivningens längd. Avskrivningstiden ska vara ett resultat av en lokal bedömning och anpassas till den aktuella tillgångens speciella förutsättningar, t.ex. verksamhetens art, utnyttjandet av tillgången och geografiska förutsättningar.

Avskrivning skall ske från och med den tidpunkt då tillgången tas i bruk. Linjär avskrivningsmetod ska i normalfallet tillämpas och innebär att tillgången skrivs av med lika stor del varje år. Andra avskrivningsmetoder kan i undantagsfall tillämpas om de på ett bättre sätt speglar tillgångens värdeminskning.

Bedömning av avskrivningstid ska göras av personal med teknisk kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonom/ekonomichef. Förvaltningens ekonomichef är ansvarig för att en riktig avskrivningstid väljs. Vid tveksamheter ska samråd ske med finans- och redovisningschef.

I tabellen nedan finns förslag på avskrivningstider för olika tillgångar. Intervallindelning understryker att en bedömning av varje tillgångs nyttjandeperiod ska göras. En kortare eller längre avskrivningstid än intervallet kan accepteras om det finns sakliga skäl för detta.

Typ av investering	**Exempel**	**Avskrivningstid**
101 Immateriella tillgångar	System/plattformsutveckling, programvara och systemlicenser	3-5 år
111 Markreserv		Obegränsad livslängd
112 Verksamhetsfastigheter	Kontor, sjukhus, förskola, skolor, äldreboenden, simhallar, sporthallar, ishallar	Komponentavskrivning 10–60 år beroende på komponent
112 Verksamhetsfastigheter av enklare typ	Industribyggnader, förrådsbyggnader, temporära byggnader, paviljonger	10-40 år
113 Fastigheter för affärsverksamhet	Vattenverk, Avloppsverk	Komponentavskrivning 10–60 år beroende på komponent
113 Fastigheter för affärsverksamhet	Markanläggningar Vatten- och avloppsledningar, kaj, stenbryggor	20–50 år
113 Fastigheter för affärsverksamhet	Markanläggningar Anordningar för fjärrvärme, industrispår, parkeringsplatser, markarbeten	20-30 år
114 Publika fastigheter	Naturreservat, parker, kulturreservat	Obegränsad livslängd
114 Publika fastigheter	Gator, vägar, parker	Komponentavskrivning 7–70 år beroende på komponent
Typ av investering	**Exempel**	**Avskrivningstid**
121 Maskiner	Ismaskiner, plogar, maskinell utrustning för avfallshantering, mobilkranar, elektriska motorer, traktorgrävmaskiner, maskiner för storkök	10–20 år
121 Maskiner	Mikrovågsugnar, symaskiner, gräsklippare, golvvårdsmaskiner, maskiner för verkstäder	5-10 år
122 Inventarier	Möbler och inredningsartiklar med måttligt slitage, larmutrustning, hjälpmedel, vårdutrustning, klimatanläggning, datakommunikationsutrustning	10–20 år
122 Inventarier	Möbler och inredningsartiklar med större slitage, enklare vårdutrustning	5-10 år
122 Inventarier	Persondatorer	3-5 år

122 Inventarier	Medicinskteknisk utrustning	3-10 år
122 Förbättringsutgifter på fastigheter ej ägda av Region Gotland	Ombyggnationer, lokalanpassningar	5-20 år Allmänt gäller att avskrivningstiden ej får överskrida kontraktstiden
124 Bilar och andra transportmedel	Brand- och räddningsfordon, större bussar	10-20 år
124 Bilar och andra transportmedel	Mindre bussar, sopfordon, personbilar, släpvagnar	5-10 år
128 Konst	Tavlor, skulpturer	Obegränsad livslängd
129 Övriga maskiner och inventarier	Pontoner, lekställningar, trafiksignaler	15-20 år
129 Övriga maskiner och inventarier	Maskinell utrustning för avloppshantering, inpasseringssystem, övervakningssystem, parkeringsautomater	5-15 år

5.2 Omprövning av nyttjandeperiod

Regelbunden prövning ska göras av nyttjandeperioden eftersom exempelvis teknisk utveckling, minskad prestanda eller förändrat kapacitetsutnyttjande kan förändra nyttjandeperioden hos en tillgång. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden väsentligt avviker från tidigare bedömningar ska avskrivningsperioden för innevarande och framtida perioder justeras.

Ansvarig för att omprövning av nyttjandeperiod görs är ekonomichefen i respektive förvaltning.

5.3 Internränta

Alla investeringar i anläggningstillgångar innebär att en internränta kommer att påföras de verksamheter som nyttjar anläggningstillgångarna. Internräntan beräknas på det bokförda värdet, d.v.s. anskaffningsvärde minus avskrivningar.

Internräntan fastställs årligen av fullmäktige i samband med beslut om mål och budget. Nivån baseras på de långa marknadsräntorna och ska spegla regionens långsiktiga externa finansieringskostnader. Internräntan kan också betraktas som det pris regionen får "betala" för att avstå från att placera likvida medel, som annars skulle kunna ge avkastning.

6. Redovisningsrutiner

6.1 Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen särskiljs från driftredovisningen med koddelen projekt i intervallet 10000-29999. Koddelen projekt är obligatorisk för investeringsprojekt. Fastighetsinvesteringar ska dessutom konteras med en objektskod.

Huvudprincipen är att alla investeringar även ska redovisas på den verksamhetskod som investeringen avser.

Investeringsprojekt som börjar på 1 är investeringar i fastigheter och anläggningar och investeringsprojekt som börjar på 2 är investeringar i maskiner, inventarier och IT.

I ekonomisystemets anläggningsreskontra finns anläggningstillgångar som har ett bokfört värde. Anläggningstillgångar som är helt avskrivna och därmed utan bokfört värde finns i ett historikregister.

Innan ett investeringsprojekt startas ska formuläret ”Grunduppgifter investering” fyllas i med uppgifter om investeringen. Grunduppgifterna ska innehålla information om koppling till objektsidentitet i anläggningsreskontran, tillgångskonto, avskrivningstid och kodsträng för kapitalkostnader. Formuläret för grunduppgifterna finns i en E-tjänst på intranätet. Ansvarig för att rutinen fungerar är respektive förvaltnings ekonomichef.

Efter varje tertial överförs investeringsredovisningen till anläggningsreskontran. För att denna överföring ska fungera måste alla investeringsprojekt i sin kodsträng ha en koppling till rätt objektsidentitet i anläggningsreskontran. När investeringsredovisningen är överförd till anläggningsreskontran görs en avstämning innan tillgångskontona i redovisningen uppdateras med periodens investeringar.

Efter varje tertial ska för varje investeringsprojekt göras en uppföljning för att säkerställa att redovisningen på projektnivå är korrekt och rättvisande.

Ansvaret för en korrekt redovisning av investeringar ligger på beslutsattestant.

6.2 Aktivering och ianspråktagande

När en investering tagits i bruk/färdigställts ska den registreras i regionens anläggningsreskontra för att redovisning av avskrivning och ränta ska kunna ske på respektive kostnadsställe/verksamhet och spegla resursförbrukningen i rätt period. Aktivering av investeringar sker vid varje tertial. Aktivering innebär att investeringsutgifterna redovisas som tillgång i balansräkningen. I god tid före varje tertial ska investeringsredovisningen vara avstämd och eventuella rättelser genomförda. För de investeringsprojekt som är avslutade ska kapitalkostnader beräknas och redovisas från den tidpunkt då tillgången tagits i bruk. Det innebär att kapitalkostnader belastar den verksamhet som nyttjar tillgången.

För större investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar är det särskilt viktigt att aktivering, avskrivning och internränta startas i samband med ianspråktagandet.

Ansvarig för att rutinen med att rapportera när en investering är avslutad och tillgången tagits i bruk fungerar är respektive förvaltnings ekonomichef.

7. Investeringsbidrag

Avgifter och offentliga investeringsbidrag (från EU, staten, kommuner, regioner, kommunalförbund) hänförbara till en investering ska redovisas som intäkt på ett sätt som återspeglar nyttjandet och förbrukningen av tillgången. Det innebär att investeringsbidraget ska fördelas över tillgångens genomsnittliga nyttjandeperiod. Det innebär att intäkten fördelas på samma antal år som den avskrivningstid som valts för investeringen/tillgången. För anläggningstillgångar som komponentredovisas fördelas intäkten baserat på den genomsnittliga viktade avskrivningstiden för tillgången. I samband med att avgiften/bidraget erhålls redovisas detta i kontogrupp 239.

I konteringen ska även anges investeringsprojektkod och i förekommande fall objektskod så att den förutbetalda intäkten kan kopplas ihop med rätt investeringsprojekt. I samband med aktivering av investeringsprojektet påbörjas fördelningen av avgiften/bidraget och intäktsförs på respektive verksamhets resultatkonton i kontoklass 3.

Investeringsbidrag från privata motparter ska redovisas som intäkt när regionen fullgjort sitt åtagande. Det innebär att de investeringar som regionen förbundit sig att uppföra ska vara genomförda och att tillgångarna tagits i bruk innan intäktsredovisningen sker. Innan detta skett ska investeringsbidraget redovisas som en förutbetald intäkt i kontogrupp 239. I de fall investeringarna blir färdigställda etappvis så ska intäkterna redovisas på ett sätt som avspeglar detta.

Syftet med denna redovisningsprincip är att värdet på regionens tillgångar ska baseras på nedlagda investeringsutgifter. Erhållna bidrag eller avgifter ska inte reducera tillgångens bokförda värde. Inkomster och utgifter ska bruttoredovisas.

Avgifter och bidrag som understiger ett prisbasbelopp ska intäktsföras direkt.

8. Försäkrings- och skadeståndsersättning

Ersättning för materiella anläggningstillgångar som skadats, eller förlorats ska redovisas som en intäkt i sin helhet det år ersättningen blivit beslutad. Anledningen är att inkomsten inte anses vara hänförbar till de investeringar som krävs för att återställa eller återuppföra skadad eller förlorad tillgång. Istället ska inkomsten betraktas som en ersättning för den eller de tillgångar som skadats eller förlorats.

9. Utrangering av anläggningstillgång

När en materiell tillgång tagits ur bruk och bedöms sakna värde för verksamheten ska den inte längre redovisas som en tillgång. Det innebär att tillgången ska tas bort ur regionens anläggningsreskontra. Det i sin tur innebär att det kvarvarande bokförda värdet på tillgången kommer att redovisas som en driftkostnad i den verksamhet som nyttjat tillgången.

När en tillgång inte används längre ska verksamhetsansvarig chef meddela förvaltningens ekonomichef om detta. Vid utrangering av anläggningar med höga bokförda värden ska samråd ske med finans- och redovisningschef. En tjänsteskrivelse ska upprättas av berörd förvaltning. Av skrivelsen ska tydligt framgå vilken anläggning som ska utrangeras och motiven för detta. Beslutsunderlaget ska sedan skickas till ansvariga för anläggnings-reskontran på regionstyrelseförvaltningen.

10. Nedskrivning av anläggningstillgång

Om det på balansdagen (delårsbokslut och årsbokslut) finns en indikation på att en tillgång minskat i värde ska tillgångens återvinningsvärde[3] beräknas.

Vid bedömning av om det föreligger ett nedskrivningsbehov ska minst en av följande kriterier vara uppfylld:

[3] Återvinningsvärde är det lägsta av redovisat värde och anpassat användningsvärde alternativt nettoförsäljningsvärdet. För mer information se www.rkr.se rekommendation om nedskrivningar.

- Tillgången används inte och beslut har fattats om att avveckla tillgången.
- Tekniska eller legala förändringar har gjort att tillgången inte längre kan användas [eller används] för sitt ursprungliga ändamål.
- Tillgången har åsamkats fysiska skador som sänker dess värde och årliga servicepotential.

Det redovisade värdet ska skrivas ned till återvinningsvärdet om återvinningsvärdet för en tillgång är lägre än redovisat värde.

När ett nedskrivningsbehov har identifierats ska verksamhetsansvarig chef informera förvaltningens ekonomichef som i sin tur ska samråda med finans- och redovisningschefen.

Beslut om nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar fattas av regionstyrelsen.

En nedskrivning ska omedelbart kostnadsföras i resultaträkningen.

När en tillgång skrivits ned ska framtida avskrivningar anpassas så att det nya redovisade värdet, efter avdrag för eventuellt restvärde, fördelas över tillgångens återstående nyttjandeperiod.

Om en tidigare nedskrivning, helt eller delvis, inte längre är motiverad, ska en återföring av en nedskrivning omedelbart redovisas i resultaträkningen.
En återföring av en tidigare nedskrivning får dock inte leda till att det redovisade värdet överstiger vad som skulle ha redovisats (efter avskrivningar) om ingen nedskrivning hade gjorts. Beslut om återföring av en nedskrivning fattas av regionstyrelsen.

11. Leasing

Leasing är en alternativ form för finansiering av anläggningstillgångar. Finansiell leasing av fordon som på grund av skatteregler är ekonomiskt fördelaktigt är tillåtet. I övriga fall är huvudregeln att leasing inte är tillåten inom regionen. Anledningen är att leasing som regel oftast är dyrare än ett köp. Undantag från huvudregeln kan göras om det finns goda skäl för detta men beslut ska då fattas av ekonomidirektören.

Leasing jämställs med upplåning och omfattas av reglerna för upplåning i regionens finanspolicy.

Vid finansiell leasing ska det leasade objektet redovisas som en anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas samtidigt som en skuld i balansräkningen. Mer information finns i särskild rekommendation från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

12. Försäljning av anläggningstillgång

Försäljning av en anläggningstillgång regleras i regionens fastighetspolicy, riktlinjer för försäljning och köp av fastigheter samt upplåtelse av servitut, tomträtt och arrende. Försäljning av regionens lösa egendom regleras genom regionstyrelsens beslut 2013-06-19, §192. Mer information finns på www.gotland.se och intranätet.

13. Slutredovisning

Stora investeringsprojekt i byggnader, vatten- och avloppsanläggningar och hamnar ska efter färdigställandet slutrapporteras. Med färdigställande avses att tillgången tagits i bruk och att alla investeringsutgifter redovisats. Utöver den slutrapport som ska tas fram i enlighet med regionens projektmodell ska för investeringsprojekt över 5 mnkr även en ekonomisk rapport benämnd ”slutredovisning” upprättas.

Här nedan redovisas i punktform vilka beloppsgränser som gäller och i vilken politisk instans de ska behandlas.

- Investeringsprojekt med en bruttoutgift mellan 5-10 mnkr ska slutredovisas till nämnden
- Investeringsprojekt med en bruttoutgift mellan 10-20 mnkr ska slutredovisas till regionstyrelsen
- Investeringsprojekt med bruttoutgift över 20 mnkr ska slutredovisas till regionfullmäktige.

Slutredovisningen ska innehålla en bakgrundsbeskrivning, en uppföljning av projektets ekonomi med avstämning mot budget avseende investeringsbidrag, och utgifter.

Större avvikelser ska kommenteras

För investeringsprojekt som har en budgetavvikelse på 10 procent eller mer ska orsakerna till detta kommenteras och förklaras.